

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINTE
Intrare Nr. 1/22/ME
No 22 Luna 01 Ziua 04

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

16-01-2022

Dosar nr.3234A/2021

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 39 / 04 IAN 2022

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 2/499/05.01.2022

Domnului
ION-MARCEL CIOLACU
PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

Vă comunicăm, alăturat, în copie, Decizia nr.842 din data de 9 decembrie 2021, prin care Curtea Constituțională, cu majoritate de voturi, a admis obiecția de neconstituționalitate formulată de un număr de 47 de senatori și 109 deputați aparținând Partidului Social Democrat și a constatat că Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.89/2021 pentru completarea art.46 al Legii nr.41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune este neconstituțională în ansamblul său.

(PL-X 307/2021)

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

P. PREȘEDINTE,
JUDECĂTOR,
MARIAN ENACHE

ROMÂNIA
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosarul nr.3234A/2021

DECIZIA nr.842
din 9 decembrie 2021

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii privind aprobarea
Ordonanței de urgență a Guvernului nr.89/2021 pentru completarea art.46 al
Legii nr.41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de
Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune

Valer Dorneanu	- președinte
Cristian Deliorga	- judecător
Marian Enache	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Gheorghe Stan	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Elena-Simina Tănăsescu	- judecător
Varga Attila	- judecător
Mihaela Senia Costinescu	- magistrat-asistent-șef

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.89/2021 pentru completarea art.46 al Legii nr.41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, obiecție formulată de un număr de 47 de senatori și 109 deputați aparținând Partidului Social Democrat, în temeiul art.146 lit.a) din Constituție și al art.15 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

2. Cu Adresa nr.XXXV/5277 din 28 octombrie 2021, secretarul general al Senatului a trimis Curții Constituționale sesizarea formulată, care a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.8545 din 28 octombrie 2021 și constituie obiectul Dosarului nr.3234A/2021.

3. **În motivarea obiecției de neconstituționalitate**, autorii acesteia consideră că, prin conținutul său normativ, legea dedusă controlului de constituționalitate contravine dispozițiilor art.147 alin.(4) din Constituție, întrucât, în urma pronunțării Deciziilor Curții Constituționale nr.428 și nr.429 din 17 iunie 2021,

Guvernul ar fi trebuit să promoveze un proiect de lege în procedură de urgență prin care să pună de acord dispozițiile din Legea nr.41/1994 cu considerentele celor două decizii, astfel încât procedurile de numire a directorilor interimari ai celor două societăți publice de radio și televiziune să fie constituționale. Arată că, după două luni de la publicarea în Monitorul Oficial al României a celor două decizii ale Curții Constituționale, cu o săptămână înainte de finalul vacanței parlamentare și începerea sesiunii parlamentare, Guvernul a promovat Ordonanța de urgență nr.89/2021 prin care s-a prevăzut completarea art. 46 din Legea nr.41/1994 cu un nou alineat, care prevede prelungirea de drept a mandatelor directorilor generali interimari „pentru maximum două perioade succesive de maximum 45 de zile, până la numirea Consiliului de administrație, dar fără a depăși cu mai mult de 30 de zile prima zi a următoarei sesiuni ordinare a Parlamentului”. În cadrul activității parlamentare nu a existat niciun fel de intenție a majorității parlamentare de a reglementa modalitatea de numire a conducătorilor celor două societăți, după expirarea termenului prevăzut de Ordonanța de urgență nr.89/2021 Guvernul promovând o nouă ordonanță de urgență, respectiv Ordonanța de urgență nr.106/2021 privind unele măsuri pentru organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, aflată în procedura parlamentară de aprobare, prin care, cu privire la aceeași situație tranzitorie de desemnare a directorilor generali interimari, se dispune prelungirea mandatului acestora cu încă 30 de zile.

4. Or, în considerarea principiilor loialității constituționale și ale statului de drept, autorii sesizării susțin că Parlamentul ar fi trebuit să-și conformeze conduita adoptând un comportament constituțional în conformitate cu obligațiile stabilite în cele două decizii ale Curții Constituționale.

5. Mai mult, reținând că prin cele două decizii ale Curții Constituționale s-a constatat că numirile directorilor interimari ai celor două societăți publice de radio și televiziune întemeiate pe art.21 și 24 din Legea nr.41/1994 au fost neconstituționale, autorii sesizării susțin că reglementarea prelungirii mandatelor acestora prin actul supus controlului de constituționalitate este realizată cu nerespectarea principiului legalității, întrucât atât Ordonanța de urgență a Guvernului

nr.89/2021, cât și Ordonanța de urgență a Guvernului nr.106/2021 reglementează o situație existentă, iar nu o situație generală, împrejurare ce contravine prevederilor art.1 alin.(5) din Constituție. Din lecturarea motivării situației de urgență rezultă indubitabil că actele normative se referă numai la mandatele obținute în luna mai 2021 și vizează prelungirea acestor mandate obținute prin hotărâri ale birourilor permanente reunite ale celor două Camere ale Parlamentului, „și nu exercitarea de către Parlament a funcției de control parlamentar, încălcându-se astfel dispozițiile art.61 alin.(1) din Constituție”.

6. Autorii sesizării mai arată că la data de 23 iunie 2021, în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului convocată pentru prezentarea moțiunii de cenzură împotriva Guvernului, a fost introdusă pe ordinea de zi numirea conducerii interimare a Societății Române de Radiodifuziune (SRR) și Societății Române de Televiziune (SRTV). Înscrierea pe ordinea de zi a fost contestată de o parte din parlamentari pe motiv că, în prealabil, nu a fost declanșată procedura de alegere a consiliilor de administrație, nu a existat o audiere a candidaților în comisii și nu au fost întocmite rapoartele celor două comisii permanente competente. Autorii arată că „din verificarea cvorumului s-a reținut că nu există o majoritate, astfel încât s-a dispus ca la 24.10.2021, ora 9:00, cele două birouri permanente ale Camerei Deputaților și Senatului să se întâlnească pentru a desemna directorii generali interimari ai celor două societăți. Beneficiind de majoritate în birourile permanente, s-au adoptat cele două Hotărâri ale Birourilor Permanente ale Camerei Deputaților și Senatului, nr.2/2021 și, respectiv, nr.3/2021, prin care au numit aceiași directori generali interimari care fuseseră numiți neconstituțional în baza art.21 alin.(3) și a art.26 alin.(4) din Legea nr.41/1994”. Or, în considerarea celor două decizii ale Curții Constituționale, Parlamentul avea obligația să inițieze procedurile legale de numire a consiliilor de administrație și a directorilor generali, prevăzute în art.19 și 20 din Legea nr.41/1994.

7. În fine, autorii sesizării susțin că actul normativ criticat contravine principiului bicameralismului prevăzut de art.61 și 75 din Constituție, întrucât Camera decizională a adoptat o altă reglementare, total diferită de cea adoptată de

prima Cameră sesizată, modificând substanțial voința inițiatorului. Astfel, dacă norma adoptată de Camera Deputaților prevedea că „[...] mandatul directorului general interimar se prelungește de drept pentru maximum două perioade succesive de maximum 45 de zile, până la numirea Consiliului de administrație, dar fără a depăși cu mai mult de 30 de zile prima zi a următoarei sesiuni ordinare a Parlamentului”, forma adoptată de Senat prevede că „[...] mandatul directorului general interimar se prelungește de drept până la numirea Consiliului de administrație în condițiile legii”. Neconstituționalitatea rezidă în amendamentul „care nu limitează termenul de interimat, permițând prelungirea acestuia oricât”.

8. În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, sesizarea a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a comunica punctele lor de vedere.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la obiecția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, raportul judecătorului-raportor, dispozițiile Legii privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.89/2021 pentru completarea art.46 al Legii nr.41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, precum și prevederile Constituției, reține următoarele:

10. Actul de sesizare are ca **obiect al criticilor de neconstituționalitate** Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.89/2021 pentru completarea art.46 al Legii nr.41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, care prevede:

„Articol unic.- Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr.89 din 19 august 2021 pentru completarea art.46 al Legii nr.41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.804 din 20 august 2021, cu următoarea modificare:

- La articolul unic, alineatul (10) va avea următorul cuprins:

«(10) În cazul în care desemnarea conducerii Societății Române de Radiodifuziune, respectiv a Societății Române de Televiziune nu este realizată până la data la care mandatul directorului general interimar numit în condițiile prevăzute la alin.(8) încetează ca urmare a ajungerii la termen în timpul vacanței parlamentare, în lipsa convocării în acest scop a Parlamentului în sesiune extraordinară, mandatul directorului general interimar se prelungește de drept până la numirea Consiliului de administrație în condițiile legii.»»

11. Autorii sesizării susțin că dispozițiile criticate contravin prevederilor art.1 alin.(5), ale art.31 alin.(5), ale art.61 alin.(1), ale art.75, precum și ale art.147 alin.(4) din Constituție.

12. În vederea soluționării prezentei obiecții de neconstituționalitate, Curtea va proceda la verificarea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate a acesteia, prevăzute de art.146 lit.a) teza întâi din Constituție și de art.15 alin.(2) din Legea nr.47/1992, sub aspectul titularului dreptului de sesizare, al termenului în care acesta este îndrituit să sesizeze instanța constituțională, precum și al obiectului controlului de constituționalitate. În jurisprudența sa, Curtea a statuat că primele două condiții se referă la regularitatea sesizării instanței constituționale, din perspectiva legalei sale sesizări, iar cea de-a treia vizează stabilirea sferei sale de competență, astfel încât urmează a fi cercetate în ordinea menționată, constatarea neîndeplinirii uneia având efecte dirimante și făcând inutilă analiza celorlalte condiții (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.334 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.455 din 31 mai 2018, paragraful 27, sau Decizia nr.385 din 5 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.488 din 13 iunie 2018, paragraful 32).

13. Sub aspectul titularului dreptului de sesizare, prezenta obiecție de neconstituționalitate a fost formulată de 47 de senatori și 109 deputați aparținând grupurilor parlamentare ale Partidului Social Democrat din Senat și Camera Deputaților, care, în temeiul art.146 lit.a) teza întâi din Constituție și al art.15 alin.(1) din Legea nr.47/1992, îndeplinesc condiția de a sesiza Curtea Constituțională pentru exercitarea controlului de constituționalitate *a priori*, fiind, așadar, îndeplinită această

primă condiție de admisibilitate. Cu privire la *termenul în care poate fi sesizată instanța de control constituțional* și la *obiectul controlului de constituționalitate*, Curtea constată că Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.89/2021 pentru completarea art.46 al Legii nr.41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune a fost adoptată, în procedură de urgență, de Senat, Cameră decizională, în data de 27 octombrie 2021, a fost depusă, în aceeași zi, la secretarul general pentru exercitarea dreptului de sesizare cu privire la neconstituționalitatea legii și apoi trimisă spre promulgare, în data de 29 octombrie 2021. Prezenta sesizare a fost înregistrată la Curtea Constituțională în data de 28 octombrie 2021. Într-o atare situație, luând act de faptul că sesizarea de neconstituționalitate a fost formulată în interiorul termenului de 2 zile, prevăzut de art.15 alin.(2) din Legea nr.47/1992, și că legea nu a fost promulgată de Președintele României, Curtea constată că obiecția de neconstituționalitate este admisibilă sub aspectul respectării celor două condiții.

14. Așadar, nefiind incident un fine de neprimire a sesizării astfel formulate, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.a) din Constituție și ale art.1, 10, 15, 16 și 18 din Legea nr.47/1992, să se pronunțe asupra constituționalității prevederilor legale criticate.

15. Curtea reține că, prin Hotărârea nr.2/2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.621 din 24 iunie 2021, ca urmare a constatării lipsei cvorumului legal în ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului din 23 iunie 2021, în temeiul prevederilor art.46 alin.(8) din Legea nr.41/1994, Birourile permanente reunite ale Camerei Deputaților și Senatului au numit directorul general interimar al SRTV pentru o perioadă de 60 de zile. Pentru aceleași motive și având același temei juridic, prin Hotărârea nr.3/2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.621 din 24 iunie 2021, Birourile permanente reunite ale Camerei Deputaților și Senatului au numit directorul general interimar al SRR pentru o perioadă de 60 de zile.

16. Ulterior, având în vedere că Legea nr.41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de

Televiziune, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.636 din 27 decembrie 1999, nu reglementa situația în care, la încetarea mandatului de 60 de zile al directorului general interimar numit de către birourile permanente ale Senatului și Camerei Deputaților, nu sunt efectuate demersurile necesare pentru numirea conducerii SRR și SRTV sau pentru o nouă numire a unui director general interimar, neexistând cadrul legal primar pentru asigurarea continuității conducerii interimare a celor două servicii publice de radio și televiziune în cazul încetării mandatelor stabilite prin hotărâre a birourilor permanente ale Senatului și Camerei Deputaților, Guvernul a adoptat Ordonanța de urgență nr.89/2021 pentru completarea art.46 al Legii nr.41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.804 din 20 august 2021, motivând că în lipsa acestor măsuri legislative luate în regim de urgență, impuse de o situație extraordinară, există riscul unor consecințe deosebit de grave asupra funcționării SRR și SRTV.

17. Așa fiind, în prezent, dispozițiile art.46 alin.(10) din Legea nr.41/1994 prevăd că *„În cazul în care desemnarea conducerii Societății Române de Radiodifuziune, respectiv a Societății Române de Televiziune nu este realizată până la data la care mandatul directorului general interimar numit în condițiile prevăzute la alin.(8) încetează ca urmare a ajungerii la termen în timpul vacanței parlamentare, în lipsa convocării în acest scop a Parlamentului în sesiune extraordinară, mandatul directorului general interimar se prelungește de drept pentru maximum două perioade succesive de maximum 45 de zile, până la numirea consiliului de administrație, dar fără a depăși cu mai mult de 30 de zile prima zi a următoarei sesiuni ordinare a Parlamentului”*.

18. În temeiul art.115 alin.(5) din Constituție, ordonanța de urgență a intrat în vigoare după depunerea sa spre dezbateră în procedură de urgență la Camera competentă să fie sesizată. În prima Cameră sesizată (Camera Deputaților), proiectul de lege pentru aprobarea ordonanței de urgență a fost adoptat tacit, ca urmare a depășirii termenului de 30 de zile prevăzut de art.115 alin.(5) din Constituție. În Camera decizională (Senatul), dispoziția legală a fost modificată în sensul că, pentru

aceeași ipoteză de incidență a normei, „[...] mandatul directorului general interimar se prelungește de drept până la numirea Consiliului de administrație în condițiile legii”.

19. Împotriva actului normativ adoptat de Parlament, autorii sesizării de neconstituționalitate formulează atât critici de neconstituționalitate extrinsecă, cât și critici de neconstituționalitate intrinsecă.

20. Criticile de neconstituționalitate extrinsecă sunt raportate, pe de o parte, la prevederile art.1 alin.(5) și ale art.147 alin.(4) din Constituție și vizează omisiunea Parlamentului de a iniția procedurile legale de numire a consiliilor de administrație și a directorilor generali ai SRR și SRTV, prevăzute în art.19 și 20 din Legea nr.41/1994, Parlamentul neadoptând un comportament constituțional în conformitate cu obligațiile stabilite în Deciziile Curții Constituționale nr.428 și nr.429 din 17 iunie 2021, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.616 din 23 iunie 2021, și, pe de altă parte, la dispozițiile art.61 alin.(1) și ale art.75 din Constituție, autorii sesizării susținând că legea a fost adoptată cu încălcarea principiului bicameralismului.

21. Cu privire la primul aspect criticat, se observă că în cauzele în care au fost pronunțate deciziile invocate de autorii sesizării, Curtea Constituțională a constatat că în cadrul procedurii de control parlamentar asupra activității serviciilor naționale de radio și televiziune, rapoartele anuale pe anii 2017-2019, împreună cu conturile de execuție bugetară ale societăților, întocmite în baza art.46 alin.(1) lit. a) din Legea nr.41/1994, au fost respinse, fapt ce a atras incidența dispozițiilor art.46 alin.(7) din lege, respectiv demiterea de drept a consiliilor de administrație al SRR și SRTV. Ca efect al demiterii, Parlamentul ar fi trebuit să declanșeze procedura reglementată de art.19 și 20 din Legea nr.41/1994 privind numirea unor noi consilii de administrație, însă plenul Camerelor reunite ale Parlamentului s-a întrunit în condiții de cvorum legal și a adoptat, cu majoritatea voturilor deputaților și senatorilor prezenți, hotărâri prin care a numit la conducerea celor două societăți directori generali interimari. Constatând că hotărârile adoptate s-au întemeiat pe dispoziții legale care nu aveau incidență în cauză, prin Deciziile nr.428 și nr.429 din 17 iunie

2021, Curtea a constatat neconstituționalitatea acestor hotărâri prin raportare la dispozițiile constituționale cuprinse în art.1 alin.(5), care consacră principiul legalității și al supremației Legii fundamentale, coroborate cu dispozițiile art.19 și 20 din Legea nr.41/1994.

22. Analizând criticile formulate în prezenta cauză, Curtea reține că, invocând prevederile art.1 alin.(5) și ale art.147 alin.(4) din Constituție, autorii sesizării nu critică procedura de adoptare a legii deduse controlului de constituționalitate, ci conduita Parlamentului din perspectiva refuzului de a declanșa procedurile legale de numire a consiliilor de administrație și a directorilor generali ai SRR și SRTV. Cu alte cuvinte, autorii sesizării critică opțiunea Parlamentului de a-și exercita funcția de legiferare în detrimentul funcției de control asupra activității serviciilor publice naționale de radio și televiziune, mai precis opțiunea Parlamentului de a complini o lacună legislativă constatată cu ocazia exercitării funcției de control parlamentar realizat până la acel moment, respectiv situația în care desemnarea conducerii SRR, respectiv a SRTV nu este realizată până la data la care mandatul directorului general interimar încetează ca urmare a ajungerii la termen.

23. Curtea constată că autorii sesizării nu formulează veritabile critici de neconstituționalitate cu privire la actul normativ dedus controlului, nemulțumirile lor fiind circumscrise faptului că Parlamentul a ales să-și exercite funcția de legiferare cu privire la organizarea și funcționarea SRR și SRTV, iar nu funcția de control asupra activității celor două servicii publice în virtutea căreia face numirile organelor de conducere ale celor două societăți. Or, pasivitatea Parlamentului manifestată cu privire la procedurile legale de numire a consiliilor de administrație și a directorilor generali ai SRR și SRTV nu poate fi invocată ca temei al criticilor formulate împotriva adoptării unei legi și cu atât mai puțin poate fundamenta o soluție prin care Curtea să constate neconstituționalitatea respectivului act normativ. Critica cu un atare obiect, care nu este circumscrisă procedurii de adoptare a actului normativ criticat, nu este admisibilă din perspectiva competenței Curții Constituționale prevăzute la art.146 lit.a) din Constituție, potrivit căreia instanța constituțională *„se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora”*, deci *„numai asupra*

constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată” [art.2 alin.(3) din Legea nr.47/1992], iar nu asupra conduitei adoptate de Parlament în exercitarea atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și legilor în vigoare.

24. În ceea ce privește critica vizând încălcarea principiului bicameralismului, autorii sesizării susțin că forma adoptată de Camera decizională cuprinde modificări majore de conținut, iar configurația acesteia este semnificativ diferită față de cea adoptată de prima Cameră sesizată.

25. Pe cale jurisprudențială (Decizia nr.710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.358 din 28 mai 2009, Decizia nr.1.533 din 28 noiembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.905 din 20 decembrie 2011, Decizia nr.515 din 5 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.596 din 25 iulie 2017), Curtea a stabilit două criterii esențiale pentru a se determina cazurile în care prin procedura legislativă se încalcă principiul bicameralismului: pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Întrunirea celor două criterii este de natură a afecta principiul constituțional care guvernează activitatea de legiferare a Parlamentului, plasând pe o poziție privilegiată Camera decizională, cu eliminarea, în fapt, a primei Camere sesizate din procesul legislativ. Cu toate acestea, stabilind limitele principiului bicameralismului, prin Decizia nr.1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.53 din 23 ianuarie 2012, Curtea a observat că aplicarea acestui principiu nu poate avea ca efect „deturnarea rolului de Cameră de reflecție a primei Camere sesizate [...] în sensul că aceasta ar fi Camera care ar fixa în mod definitiv conținutul proiectului sau propunerii legislative (și, practic, conținutul normativ al viitoarei legi), ceea ce are drept consecință faptul că cea de-a doua Cameră, Camera decizională, nu va avea posibilitatea să modifice ori să completeze legea adoptată de Camera de reflecție, ci doar posibilitatea de a o aproba sau de a o respinge”. Sub aceste aspecte, „este de netăgăduit că principiul bicameralismului presupune atât conlucrarea celor două Camere în procesul de

elaborare a legilor, cât și obligația acestora de a-și exprima prin vot poziția cu privire la adoptarea legilor; prin urmare, lipsirea Camerei decizionale de competența sa de a modifica sau completa legea astfel cum a fost adoptată de Camera de reflecție, deci de a contribui la procesul de elaborare a legilor, ar echivala cu limitarea rolului său constituțional și cu acordarea unui rol preponderent Camerei de reflecție în raport cu cea decizională în procesul de elaborare a legilor. Într-o atare situație, Camera de reflecție ar elimina posibilitatea Camerei decizionale de a conlucra la elaborarea actelor normative, aceasta din urmă putându-și doar exprima prin vot poziția cu privire la propunerea sau proiectul de lege deja adoptat de Camera de reflecție, ceea ce este de neconceput” (Decizia nr.1 din 11 ianuarie 2012). În consecință, Curtea a reținut, prin Decizia nr.624 din 26 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.937 din 22 noiembrie 2016, că art.75 alin.(3) din Constituție, atunci când folosește sintagma „decide definitiv” cu privire la Camera decizională, nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune ca proiectul sau propunerea legislativă adoptată de prima Cameră sesizată să fie dezbătută în Camera decizională, unde i se pot aduce modificări și completări. Însă, în acest caz, Camera decizională nu poate modifica substanțial obiectul de reglementare și configurația inițiativei legislative, cu consecința îndepărtării de la finalitatea urmărită de inițiator.

26. Pornind de la premisa că legea este, cu aportul specific al fiecărei Camere, opera întregului Parlament, Curtea constată că autoritatea legiuitoare trebuie să respecte principiile constituționale în virtutea cărora o lege nu poate fi adoptată de către o singură Cameră. Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.89/2021 pentru completarea art.46 al Legii nr.41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune fost adoptată de Senat, în calitate de Cameră decizională, cu un amendament față de forma adoptată de Camera Deputaților, care face obiectul controlului de constituționalitate în prezenta cauză.

27. Astfel, din analiza comparativă a conținutului normativ al actelor adoptate în prima Cameră sesizată, respectiv în Camera decizională, Curtea observă că legea supusă controlului reglementează în ambele forme adoptate de cele două

Camere ale Parlamentului completarea art.46 al Legii nr.41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune. Astfel, prima Cameră sesizată adoptă legea în forma inițiată de Guvern, aprobând Ordonanța de urgență a Guvernului nr.89/2021, care prevede prelungirea de drept a mandatului directorului general interimar *„pentru maximum două perioade succesive de maximum 45 de zile, până la numirea consiliului de administrație, dar fără a depăși cu mai mult de 30 de zile prima zi a următoarei sesiuni ordinare a Parlamentului”*, în vreme ce Camera decizională aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr.89/2021, modificând alin.(10) al art.46 din Legea nr.41/1994 în sensul că prelungirea de drept a mandatului directorului general interimar se realizează *„până la numirea Consiliului de administrație în condițiile legii”*.

28. În concluzie, Curtea observă că, deși forma adoptată de Camera Deputaților, prima Cameră sesizată, diferă față de cea adoptată de Senat, Cameră decizională, între cele două forme ale legii nu există diferențe majore de conținut, legea finală dând substanță și efectivitate scopului urmărit de inițiator, Guvernul României. Curtea constată, astfel, că legea, în redactarea pe care a adoptat-o Senatul, nu se îndepărtează în mod esențial de textul adoptat în Camera Deputaților și nici de obiectivele urmărite de inițiativa legislativă, prin modificările aduse Senatul reglementând o normă care a fost pusă în dezbaterea primei Camere sesizate, elementul novator nefiind semnificativ, de substanță, ci, dimpotrivă, el circumscriindu-se obiectului de reglementare al legii inițiate de Guvern. Astfel, modificarea operată vizează exclusiv momentul până la care se prelungește de drept mandatul directorului general interimar al SRR sau SRTV, Camera decizională optând pentru soluția legislativă susceptibilă să pună capăt în mod definitiv stării de interimat de la conducerea celor două servicii publice de radio și televiziune, și anume numirea noului consiliu de administrație.

29. Prin urmare, Curtea constată că dispozițiile legale criticate nu încalcă art.61 din Constituție; din contră, modul în care a fost adoptată legea criticată constituie o aplicare a principiului bicameralismului, caracterizat de colaborarea între cele două Camere ale Parlamentului.

30. Criticile de neconstituționalitate intrinsecă sunt raportate la dispozițiile art.1 alin.(5) din Constituție, autorii sesizării motivând, pe de o parte, că legea, reglementând un caz concret, nu întrunește condițiile de generalitate specifice unui act normativ, și, pe de altă parte, că norma potrivit căreia „[...] *mandatul directorului general interimar se prelungește de drept până la numirea Consiliului de administrație în condițiile legii*” este neconstituțională, întrucât „nu limitează termenul de interimat, permițând prelungirea acestuia oricât”.

31. Cu privire la prima critică de neconstituționalitate intrinsecă formulată, Curtea reține că Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.260 din 21 aprilie 2010, prevede la art.24, în ceea ce privește sfera de cuprindere a soluțiilor preconizate, că „*Soluțiile legislative preconizate prin proiectul de act normativ trebuie să acopere întreaga problematică a relațiilor sociale ce reprezintă obiectul de reglementare pentru a se evita lacunele legislative*” [alin.(1)], iar „*Pentru ca soluțiile să fie pe deplin acoperitoare se vor lua în considerare diferitele ipoteze ce se pot ivi în activitatea de aplicare a actului normativ, folosindu-se fie enumerarea situațiilor avute în vedere, fie formulări sintetice sau formulări-cadru de principiu, aplicabile oricăror situații posibile*” [alin.(2)]. De asemenea, în ceea ce privește reglementările speciale și derogatorii, potrivit art.15 alin.(2) din aceeași lege, „*Caracterul special al unei reglementări se determină în funcție de obiectul acesteia, circumstanțiat la anumite categorii de situații, și de specificul soluțiilor legislative pe care le instituie*”, în vreme ce „*Reglementarea este derogatorie dacă soluțiile legislative referitoare la o situație anume determinată cuprind norme diferite în raport cu reglementarea-cadru în materie, aceasta din urmă păstrându-și caracterul său general obligatoriu pentru toate celelalte cazuri*”, potrivit art.15 alin.(3).

32. Analizând norma dedusă judecății, Curtea constată că aceasta vine să completească *o lacună legislativă* reprezentată de o situație specială, reglementată expres în ipoteza de incidență a normei. Astfel, dispozitivul normei prevede prelungirea de drept a mandatului directorului general interimar al SRR sau SRTV până la numirea Consiliului de administrație în condițiile legii, dacă sunt întrunite

cumulativ cele trei condiții din ipoteza normei: (i) desemnarea conducerii SRR, respectiv a SRTV nu este realizată până la data la care mandatul directorului general interimar încetează ca urmare a ajungerii la termen, (ii) ajungerea la termen a mandatului directorului general interimar se realizează în timpul vacanței parlamentare și (iii) nu este convocată o sesiune extraordinară a Parlamentului în scopul desemnării conducerii SRR, respectiv a SRTV. Așadar, Curtea constată ***caracterul special al reglementării*** determinat de *obiectul acesteia* (prelungirea de drept a mandatului directorului general interimar al SRR sau SRTV), *circumstanțiat la o anumită situație* (cea rezultată în urma întrunirii condițiilor prevăzute în ipoteza normei) *și de specificul soluției legislative pe care o instituie* (caracterul temporar al prelungirii mandatului, până la numirea Consiliului de administrație în condițiile legii). Caracterul special al normei nu impietează asupra caracterului general, normativ al legii în ansamblul său, norma fiind aplicabilă ori de câte ori sunt întrunite condițiile legale prevăzute expres în ipoteza sa, iar nu doar într-un caz singular, izolat, așa cum susțin autorii sesizării. Având în vedere aceste argumente, Curtea urmează a respinge ca neîntemeiată critica raportată la dispozițiile art.1 alin.(5) din Constituție, legea întrunind condițiile de generalitate specifice unui act normativ.

33. Cu privire la cea de-a doua critică de neconstituționalitate intrinsecă, din analiza preambulului Ordonanței de urgență a Guvernului nr.89/2021, Curtea observă că rațiunea adoptării acestui act normativ a fost aceea a instituirii unui cadru legal aplicabil în situația obiectivă în care, la ajungerea la termen a mandatului de 60 de zile a directorului general interimar numit de către birourile permanente ale Senatului și Camerei Deputaților, nu au fost efectuate demersurile necesare pentru numirea conducerii SRR și SRTV. Este evident că legiuitorul are nu numai dreptul, dar chiar obligația de a reglementa aceste situații în scopul asigurării continuității în activitatea de conducere a celor două servicii publice naționale. Astfel, dispozițiile art.46 alin.(10) din Legea nr.41/1994, nou-introduse prin articolul unic din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.89/2021, prevăd că, în cazul în care desemnarea conducerii SRR, respectiv a SRTV nu este realizată până la data la care mandatul de 60 de zile al directorului general interimar numit de birourile permanente ale Senatului și

Camerei Deputaților încetează ca urmare a ajungerii la termen în timpul vacanței parlamentare, în lipsa convocării în acest scop a Parlamentului în sesiune extraordinară, „*mandatul directorului general interimar se prelungește de drept pentru maximum două perioade succesive de maximum 45 de zile, până la numirea consiliului de administrație, dar fără a depăși cu mai mult de 30 de zile prima zi a următoarei sesiuni ordinare a Parlamentului*”.

34. Legiuitorul delegat a prevăzut posibilitatea prelungirii de drept a mandatului directorului general interimar, dar a limitat expres această prelungire sub două aspecte: (i) pe de o parte, a instituit o perioadă a prelungirii de 45 de zile, reglementând posibilitatea acordării a maximum două perioade succesive, și (ii) pe de altă parte, a stabilit o dată-limită a prelungirii, stabilind că aceasta operează până la numirea consiliului de administrație, dar, având în vedere că ipoteza de incidență a normei vizează exclusiv situația în care ajungerea la termen a mandatului directorului general interimar se realizează în timpul vacanței parlamentare, legiuitorul a prevăzut că data-limită a prelungirii mandatului nu poate depăși cu mai mult de 30 de zile prima zi a următoarei sesiuni ordinare a Parlamentului. Cu alte cuvinte, în mod judicios, legiuitorul delegat a prevăzut posibilitatea prelungirii mandatelor directorilor generali interimari ai celor două servicii publice de radio și televiziune stabilite prin hotărâre a birourilor permanente ale Senatului și Camerei Deputaților doar pe perioada vacanței parlamentare, Parlamentul fiind obligat ca, în termen de cel mult 30 de zile de la prima zi a următoarei sesiuni ordinare, să numească, prin votul majorității deputaților și senatorilor, în ședința comună a celor două Camere, membrii Consiliului de administrație al SRR, respectiv al SRTV, în temeiul art.19 din Legea nr.41/1994.

35. Parlamentul, în procedura de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.89/2021, a modificat însă dispoziția legală, eliminând soluția legislativă care limita expres durata prelungirii de drept a mandatului directorului general interimar și înlocuind-o cu soluția legislativă care prevede prelungirea de drept a mandatului până la numirea consiliului de administrație în condițiile legii. Astfel, ca efect al acestor dispoziții, se instituie posibilitatea exercitării unor atribuții

aferente funcției de conducere pe o perioadă nedeterminată, de către o persoană al cărei mandat legal interimar a expirat. Totodată, Curtea observă că legea nu prevede termene concrete în care Parlamentul trebuie să se încadreze în desfășurarea procedurilor legale de numire a consiliilor de administrație și a directorilor generali ai SRR și SRTV.

36. Or, cu privire la o reglementare similară, prin Decizia nr.58 din 26 ianuarie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.465 din 4 mai 2021, Curtea, analizând dispozițiile art.18 alin.(3) din Legea concurenței nr.21/1996 [care prevedeau, în esență, că, în situația în care până la expirarea duratei mandatului unui membru al Plenului Consiliului Concurenței, nu este numit un succesor, „membrul Plenului al cărui mandat expiră își va continua activitatea până la depunerea jurământului de către cel desemnat pentru mandatul următor”], a constatat neconstituționalitatea acestora. La paragraful 16 al acestei decizii, Curtea a reținut, cu titlu general, că „regimul juridic al mandatelor în sistemul autorităților publice este unul eminamente de drept public și implică ideea de înzestrare cu atribute de putere publică pe care detentorul acesteia le exercită. În privința mandatelor autorităților publice reprezentative, Curtea observă că acestea sunt reglementate printr-o normă de nivel constituțional (Parlament, Președintele României). În schimb, în privința autorităților publice numite, mandatul poate fi reglementat atât prin norme constituționale (spre exemplu, Guvern, Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea de Conturi, Curtea Constituțională), cât și prin norme infraconstituționale (Consiliul Economic și Social, Consiliul Legislativ, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Consiliul Concurenței etc.). Atunci când reglementarea mandatului se realizează prin norme infraconstituționale, marja legiuitorului în privința dimensionării, configurării și structurii acestuia este mai mare, fără a fi însă arbitrară.” Totodată, la paragraful 32, Curtea a reținut că „prevederile art.18 alin.(3) din Legea concurenței nr.21/1996 nu se rezumă la reglementarea unei situații tranzitorii legate de succesiunea de mandate, respectiv o perioadă scurtă de la numire și până la depunerea jurământului, dată de la care începe exercitarea mandatului, ci creează premisele exercitării atribuțiilor și ale continuării mandatului de membru al Plenului

Consiliului Concurenței fără limită/termen. Se lasă practic posibilitatea autorităților și instituțiilor publice implicate în procedura de numire a membrilor Plenului Consiliului Concurenței să rămână în pasivitate și să nu procedeze la numirea unui succesor, întrucât legea nu prevede proceduri sau un termen-limită anterior expirării mandatului până la care poate fi numit noul membru, respectiv chestiuni legate de date și termene concrete în care trebuie să se încadreze autoritățile implicate în procedura succesiunii de mandate, și nici eventuale sancțiuni sau efectele ce ar decurge din faptul că nu sunt puse în aplicare dispozițiile Legii nr. 21/1996 cu privire la încetarea calității de membru al Plenului Consiliului Concurenței ca urmare a expirării duratei mandatului [a se vedea, cu titlu de reper, art.68 alin.(1) și (2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, care stabilește o procedură de urmat pentru reînnoirea compunerii instanței de contencios constituțional până la expirarea duratei mandatelor în curs]. Practic, modul de reglementare a normelor contestate convertește o chestiune ce ține de exercitarea cu titlu temporar a atribuțiilor aferente mandatelor într-o veritabilă prelungire și continuare a acestora. În realitate, prin jocul normelor juridice coroborat cu acțiunile autorităților publice cu competență în domeniu, are loc o redimensionare a mandatelor membrilor Plenului Consiliului Concurenței”.

37. Așa fiind, Curtea a reținut, la paragraful 33 al aceleiași decizii, că „soluția legislativă prin care se creează premisele exercitării unor competențe prin continuarea exercitării atribuțiilor aferente unui mandat de membru al Plenului Consiliului Concurenței, dincolo de durata noțiunii de mandat, respectiv în urma expirării mandatului fiecărui membru al Plenului Consiliului Concurenței, astfel cum acesta este circumscris potrivit calculului termenelor în dreptul public, și de situațiile inerente aferente succesiunii de mandate ca urmare a unor chestiuni tehnice, legate, spre exemplu, de data depunerii jurământului, care trebuie realizată cu celeritate prin diligența autorităților implicate în procedura de numire, astfel încât la data fixă stabilită prin actul de investire să fie efectuată numirea pentru noile mandate, nu corespunde cerințelor respectării statului de drept. Prin urmare, norma legală criticată nu se încadrează în garanțiile aferente statului de drept în ceea ce privește organizarea

îndeplinirii atribuțiilor, competențelor și obligațiilor autorităților publice în coordonatele dreptului, fiind contrară art.1 alin.(3) din Legea fundamentală, ceea ce are drept consecință și încălcarea principiului legalității prevăzut de art.1 alin.(5).”

38. Având în vedere soluția și considerentele Deciziei nr.58 din 26 ianuarie 2021, Curtea constată că acestea sunt cu atât mai pertinente în cauza de față, în care legea supusă controlului de constituționalitate vizează instituții de rang constituțional. Dispozițiile art.31 alin.(5) din Constituție prevăd că „*Serviciile publice de radio și de televiziune sunt autonome. Ele trebuie să garanteze grupurilor sociale și politice importante exercitarea dreptului la antenă. Organizarea acestor servicii și controlul parlamentar asupra activității lor se reglementează prin lege organică*”. Chiar dacă denumirea persoanelor juridice nu este cuprinsă în mod expres în textul Constituției, serviciile ca atare, precum și activitatea pe care acestea le prestează sunt prevăzute în mod expres de art.31 alin.(5) din Constituție. Totodată, controlul parlamentar asupra acestora, precum și obligația de a fi organizate potrivit unei legi organice sunt prevăzute tot prin textul Constituției. Prin urmare, întrucât existența acestor servicii publice este prevăzută de norma constituțională, rezultă că Legea fundamentală le-a conferit o importanță constituțională (a se vedea în acest sens și Decizia nr.733 din 22 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 143 din 15 februarie 2018).

39. Prin urmare, modificarea soluției legislative în vigoare, prevăzută de dispozițiile articolului unic din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.89/2021 cu referire la art.46 alin.(10) din Legea nr.41/1994, prin legea de aprobare a ordonanței de urgență, care consacră prelungirea de drept a mandatului directorului general interimar al SRR sau SRTV până la numirea consiliului de administrație în condițiile legii, contravine atât art.1 alin.(3) din Legea fundamentală, cât și principiului constituțional al legalității prevăzut de art.1 alin.(5), potrivit căruia „*În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie*”.

40. Având în vedere că soluția legislativă constatată ca fiind neconstituțională constituie unicul articol al legii prin care se aprobă cu această

modificare Ordonanța de urgență a Guvernului nr.89/2021, Curtea reține că viciul de neconstituționalitate afectează de fapt întregul act normativ supus controlului.

41. Pentru considerentele arătate, în temeiul art.146 lit.a) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.11 alin.(1) lit.A.a), al art.15 alin.(1) și al art.18 alin.(2) din Legea nr.47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite obiecția de neconstituționalitate formulată de un număr de 47 de senatori și 109 deputați aparținând Partidului Social Democrat și constată că Legea privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.89/2021 pentru completarea art.46 al Legii nr.41/1994 privind organizarea și funcționarea Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune este neconstituțională, în ansamblul său.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și prim-ministrului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 9 decembrie 2021.

PREȘEDINTELE

CURȚII CONSTITUȚIONALE

Prof. univ. dr. Valer Dorneanu

MAGISTRAT-ASISTENT-ȘEF,
Mihaela Senia Costinescu